

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie

Názov materiálu: Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 323/2022 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia výroby, distribúcie a dodávky pitnej vody verejným vodovodom a odvádzania a čistenia odpadovej vody verejnou kanalizáciou a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností vo vodnom hospodárstve v znení vyhlášky č. 498/2023 Z. z. (ďalej len „návrh vyhlášky“).

Predkladateľ: Úrad pre reguláciu sieťových odvetví.

3.1 Náklady regulácie

3.1.1 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

Tabuľka č. 1: Zmeny nákladov (ročne) v prepočte na podnikateľské prostredie (PP), vyhodnotenie mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov.

TYP NÁKLADOV	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
<i>A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externalities</i>	0	0
<i>B. Iné poplatky</i>	0	0
<i>C. Sankcie a pokuty</i>	0	0
<i>D. Nepriame finančné náklady</i>	0	0
<i>E. Administratívne náklady</i>	83 597	0
<i>Spolu = A+B+C+D+E</i>	83 597	0

Harmonizácia práva EÚ	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
<i>F. Úplná harmonizácia práva EÚ (okrem daní, odvodov, ciel a poplatkov, ktorých cieľom je znižovať negatívne externalities)</i>	0	0
<i>G. Goldplating</i>	0	0

VÝPOČET PRAVIDLA 1in2out:	IN	OUT
<i>H. Náklady okrem výnimiek = B+D+E-F</i>	83 597	0

3.1.2 Výpočty vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Tabuľka č. 2: Výpočet vplyvov jednotlivých regulácií

P.č.	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie (dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP a dôvod ponechania nákladov na PP, ktoré su goldplatingom)	Číslo normy (zákona, vyhlášky a pod.)	Lokalizácia (§, ods., čl.,...)	Pôvod regulácie: SK/EÚ úplná harm./ goldplating	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet dotk. subjektov spolu	Vplyv na 1 podnik. v €	Vplyv na kategóriu dotk. subjektov v €	Druh vplyvu In (zvyšuje náklady) / Out (znižuje náklady) / Nemení sa	1in2out celkom	Goldplatin g celkom
1	Zavedenie dvojzložkovej ceny pitnej vody	návrh vyhlášky	§8 ods. 1, 8 až 10 a §9 ods. 2, 8 až 10	1.SK	01.01.25	Regulované subjekty	410	102	41 798	In (zvyšuje náklady)	41 798	0
2	Zavedenie dvojzložkovej ceny odpadovej vody	návrh vyhlášky	§10 ods. 1, 9 až 11 a §11 ods. 2, 9 až 11	1.SK	01.01.25	Regulované subjekty	410	102	41 798	In (zvyšuje náklady)	41 798	0

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov

1. Zavedenie dvojzložkovej ceny pitnej vody

V prípade uplatnenia v praxi sa očakáva zanedbateľný negatívny vplyv na dotknutý regulovaný subjekt – vodárenskú spoločnosť, resp. obec, ktorému návrh vyhlášky spôsobí minimálnu (jednorazovú) administratívnu záťaž pri oboznámení sa so zmenou vyhlášky.

Odhadovaný čas plnenia tejto povinnosti je 2010 minút, vrátane času potrebného na naštudovanie legislatívnej zmeny a pochopenie jej vplyvu, na zistenie potrebných skutočností a porovnanie súčasného a nového stavu, ako aj na nastavenie vnútorných procesov a organizácie práce na zabezpečenie trvalého súladu s novou právnou úpravou. Odhadovaný náklad tejto administratívnej záťaže pri priemernej mesačnej nominálnej mzde zverejnenej Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky na jedného podnikateľa je 102 eur.

Pri kvantifikácii časovej náročnosti úrad prihliadal na jednotlivé typy informačných povinností, vrátane času potrebného na naštudovanie legislatívnej zmeny a pochopenie jej vplyvu na činnosť podnikateľa – regulovaného subjektu, času na zistenie potrebných skutočností, času na porovnanie súčasného stavu a nového stavu (pričom uvedené je zrejmé aj z tzv. konsolidovaného znenia vyhlášky), ako aj času na nastavenie vnútorných procesov v záujme zabezpečenia súladu s požiadavkami návrhu vyhlášky. Úrad vyhodnotil, že tieto informačné povinnosti sú jednorazové a spravidla štandardného charakteru, pričom pri zmene procesov úrad zohľadnil komplexitu zmien, t.j. veľkú náročnosť.

Počet regulovaných subjektov, ktoré boli povinné predložiť za rok 2023

- a) vyhodnotenie štandardov kvality dodávky pitnej vody verejným vodovodom bolo 404 a
- b) vyhodnotenie štandardov kvality odvádzania odpadovej vody verejnou kanalizáciou bolo 410. Z toho dôvodu pri výpočte vplyvov v kalkulačke nákladov sa použil počet subjektov 410.

Vecnou zmenou oproti doteraz uplatňovanému spôsobu cenovej regulácie je zavedenie dvojzložkovej ceny, ktorá zabezpečí objektivnosť rozloženia úhrady nákladov vynaložených na vykonávanie regulovaných činností a tiež spravodlivejšie podieľanie sa na celkových nákladoch všetkých pripojených odberateľov, teda aj tých, ktorí neodobierajú vodu alebo len veľmi málo. Fixná zložka predstavuje časť maximálnej ceny v eurách za rok, ktorú budú platiť všetci odberatelia, ktorí majú uzatvorenú zmluvu o dodávke pitnej vody, v závislosti od veľkosti určeného meradla na odbernom mieste, ktorá súvisí so zabezpečením dostatočnej kapacity – množstva vody. Jej účelom je spoluúčasť všetkých odberateľov na nákladoch spojených so zabezpečením funkčnosti odberného miesta a tým umožnením nepretržitého odberu pitnej vody v predpísanej kvalite (udržiavanie tlakových pomerov, čerpacie práce, zabezpečenie súladu s hygienickými normami a požiadavkami na kvalitu pitnej vody). Variabilná zložka predstavuje časť maximálnej ceny, ktorá je viazaná na objemovú jednotku (jednotková cena) a teda priamo ovplyvnená množstvom dodanej pitnej vody.

Vzhľadom k tomu, že podnikateľské subjekty ako odberatelia pitnej vody, spravidla nemajú tzv. 0-ovú spotrebu, tak zavedenie dvojzložkovej ceny sa ich nedotkne negatívne, preto tento vplyv nebol kvantifikovaný. Finančné prostriedky, ktoré vynakladali na úhrady za spotrebu

pitnej vody z dôvodu zavedenia dvojzložkovej ceny sa nezvýšia. Ich priemerné náklady budú porovnateľné s doterajšou jednozložkovou cenou, nakoľko spôsob prepočtu jednej ceny do dvoch zložiek nepredstavuje nárast. Matematicky teda objem prostriedkov (tržby regulovaných subjektov) sa z titulu zavedenia dvojzložkovej ceny nemení, variabilná zložka sa vypočíta tak, aby súčet ustanovenej fixnej zložky ceny a vypočítanej variabilnej zložky ceny sa rovnal priemernej cene.

2. Zavedenie dvojzložkovej ceny odpadovej vody

V prípade uplatnenia v praxi sa očakáva zanedbateľný negatívny vplyv na dotknutý regulovaný subjekt – vodárenskú spoločnosť, resp. obec, ktorému návrh vyhlášky spôsobí minimálnu (jednorazovú) administratívnu záťaž pri oboznámení sa so znením vyhlášky.

Odhadovaný čas plnenia tejto povinnosti je 2010 minút, vrátane času potrebného na naštudovanie legislatívnej zmeny a pochopenie jej vplyvu, na zistenie potrebných skutočností a porovnanie súčasného a nového stavu, ako aj na nastavenie vnútorných procesov a organizácie práce na zabezpečenie trvalého súladu s novou právnou úpravou. Odhadovaný náklad tejto administratívnej záťaže pri priemernej mesačnej nominálnej mzde zverejnenej Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky na jedného podnikateľa je 102 eur.

Pri kvantifikácii časovej náročnosti úrad prihliadal na jednotlivé typy informačných povinností, vrátane času potrebného na naštudovanie legislatívnej zmeny a pochopenie jej vplyvu na činnosť podnikateľa – regulovaného subjektu, času na zistenie potrebných skutočností, času na porovnanie súčasného stavu a nového stavu (pričom uvedené je zrejmé aj z tzv. konsolidovaného znenia vyhlášky), ako aj času na nastavenie vnútorných procesov v záujme zabezpečenia súladu s požiadavkami návrhu vyhlášky. Úrad vyhodnotil, že tieto informačné povinnosti sú jednorazové a spravidla štandardného charakteru, pričom pri zmene procesov úrad zohľadnil komplexitu zmien, t.j. veľkú náročnosť.

Vychádza sa z rovnakého princípu a je v rovnakej výške ako úhrada fixnej čiastky za dodávku pitnej vody, nakoľko odberné miesto pre odvádzanie odpadovej vody zodpovedá kapacitne odberu pitnej vody v zmysle § 29 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach.

3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním

Prípravu návrhu vyhlášky úrad prezentoval predbežnou informáciou č. PI/2024/150 zverejnenou v informačnom systéme verejnej správy Slov-Lex dňa 28.06.2024.

Podľa bodu 4 predbežnej informácie sa verejnosť mohla zapojiť do prípravy návrhu vyhlášky formou zasielania podnetov a návrhov, a to v termíne od 28.06.2024 do 12.07.2024. V uvedenom termíne bol zo strany verejnosti predložený jeden podnet k zámeru zavedenia dvojzložkovej ceny. Úrad sa s doručenou pripomienkou vysporiadal pri príprave návrhu

vyhlášky (vlastný materiál, dôvodová správa – osobitná časť, analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, doložka vybraných vplyvov).

Úrad paralelne so zverejnením predbežnej informácie dňa 28.06.2024 informoval verejnosť zverejnením oznámenia o príprave návrhu vyhlášky na svojom webovom sídle.

3.3 Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu

Dochádza k vytvoreniu resp. k zmene bariér na trhu?

Nedochádza.

Bude sa s niektorými podnikmi alebo produktmi zaobchádzať v porovnateľnej situácii rôzne (napr. špeciálne režimy pre mikro, malé a stredné podniky tzv. MSP)?

Nebude. Návrh vyhlášky ustanovuje rovnaké postupy pre všetky dotknuté regulované subjekty, ktoré vykonávajú regulovanú činnosť podľa § 2 písm. c) šiesteho a siedmeho bodu zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o regulácii“).

Ovplyvňuje zmena regulácie cezhraničné investície (príliv/odliv zahraničných investícií resp. uplatnenie slovenských podnikov na zahraničných trhoch)?

Neovplyvňuje.

Ovplyvní dostupnosť základných zdrojov (financie, pracovná sila, suroviny, mechanizmy, energie atď.)?

Neovplyvní.

Ovplyvňuje zmena regulácie inovácie, vedu a výskum?

Neovplyvňuje.

Ako prispieva zmena regulácie k cieľu Slovenska mať najlepšie podnikateľské prostredie spomedzi susediacich krajín EÚ?

Zmena regulácie uvedený cieľ Slovenska neovplyvní.

Konkurencieschopnosť:

Na základe uvedených odpovedí zaškrtnite a popíšte, či materiál konkurencieschopnosť:

☐ zvyšuje ☒ nemení ☐ znižuje

Produktivita:

Aký má materiál vplyv na zmenu pomeru medzi produkciou podnikov a ich nákladmi?

Na základe uvedenej odpovede zaškrtnite a popíšte, či materiál produktivitu:

☐ zvyšuje ☒ nemení ☐ znižuje

3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie

Ak má materiál vplyvy na PP, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich častí, či už pozitívne alebo negatívne, tu ich uveďte. Patria sem:

- a) *sankcie alebo pokuty, ako dôsledok porušenia právne záväzných ustanovení;*
- b) *vplyvy súvisiace so žiadosťami o alebo prijímaním dotácií, fondov, štátnej pomoci a čerpaním iných obdobných foriem podpory zo strany štátu, keďže sú sprievodným javom uchádzania sa či získania benefitov, na ktoré nie je právny nárok priamo zo zákona, ale vzniká na základe prejavu vôle dotknutého subjektu;*
- c) *regulované ceny podľa zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách;*
- d) *iné vplyvy, ktoré predpokladá materiál, ale nemožno ich zaradiť do častí 3.1 a 3.3.*

Vplyvy na podnikateľské prostredie môžu vzniknúť popri kvantifikovaných vplyvoch uvedených v časti 3.1 tejto analýzy aj z titulu aktualizácie parametrov vstupujúcich do výpočtu ceny tak pitnej vody, ako aj odpadovej vody. Ide o úpravy týkajúce sa pozitívneho a negatívneho výpočtu ekonomicky oprávnených nákladov, spôsobu určenia miery výnosnosti regulačnej bázy aktív, ako aj technikálií výpočtov maximálnej ceny za výrobu a dodávku pitnej vody, za dodávku pitnej vody, za výrobu a dodávku pitnej vody pre jednotlivé skupiny odberateľov, ako aj maximálnej ceny za odvádzanie a čistenie odpadovej vody, za odvádzanie odpadovej vody, za čistenie odpadovej vody a za odvádzanie a čistenie odpadovej vody pre skupinu producentov. Vzhľadom na rozmanitosť majetkovej štruktúry, spôsobu prevádzkovania vodárenskej infraštruktúry, spôsoby nadobudnutia a evidencie aktív (majetok nadobudnutý z vlastných zdrojov, z úveru, z prostriedkov Európskej únie, z rozpočtu SR, VÚC, obce, alebo bezodplatným prevodom), ako aj modelov fungovania regulovaných subjektov nie je možné tieto vplyvy kvantifikovať. Je však možné popisne uviesť, že tieto vplyvy môžu regulovaným subjektom prispieť k plneniu zákonom definovaných požiadaviek a cieľov, ako aj vytvárať priestor pre posilnenie obnovy prevádzkovanej infraštruktúry. Na strane podnikateľov odberateľov tieto vplyvy môžu predstavovať zvýšenie nákladov za úhrady za dodávku pitnej vody, resp. odvádzania a čistenia odpadovej vody.